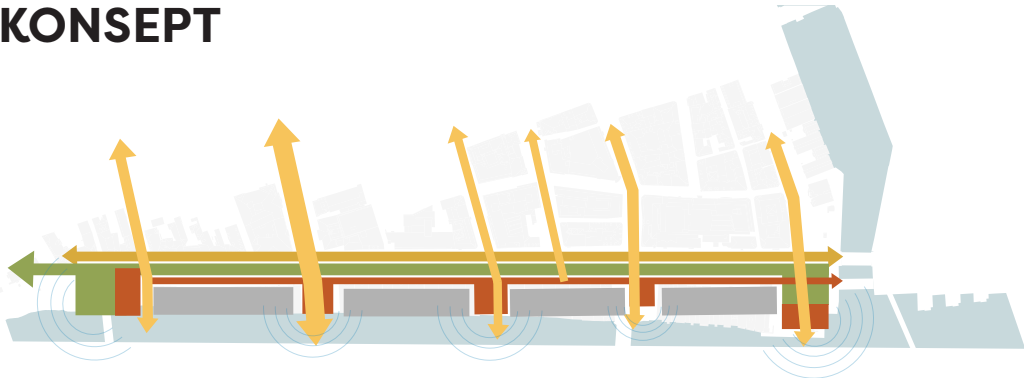

Lag på Lag

Side om Side

KONSEPT

MÅLSETNING FOR KJØPMANNSGATA

Uterommene knyttet til Kjøpmannsgata skal bli attraktive steder å oppsøke og en foretrukket ferdselsåre i byen, spesielt for myke trafikanter. Bryggenes betydning som bygningsmiljø knyttet til handel, allmenningenes betydning som steder med tilgang til elva for alle, vollen med de store trærne, nærheten til kulturminner i verdensklasse inkludert Nidarosdomen, gir Kjøpmannsgata stort potensiale, både for byens befolkning og for besøkende fra hele verden.

Kjøpmannsgata skal utvikles til et godt sted å være, rikt på opplevelsesmuligheter. Vitalisering av bryggerekka, arrangementer og attraksjoner, formidling av historier, muligheter for rekreasjon i grønne omgivelser samt opplevelsesmuligheter knyttet til elva, skal trekke folk til Kjøpmannsgata. Uterommene skal bindes sterkere sammen med den øvrige bystrukturen, på langs og på tvers. Byrommene gis individuell programmering. Enkelhet i utformingen gir mulighet for fleksibel bruk. Materialbrukspaletten tar utgangspunkt i tradisjonelle materialer/farger i Trøndelag og skal bidra til å binde det hele sammen visuelt.

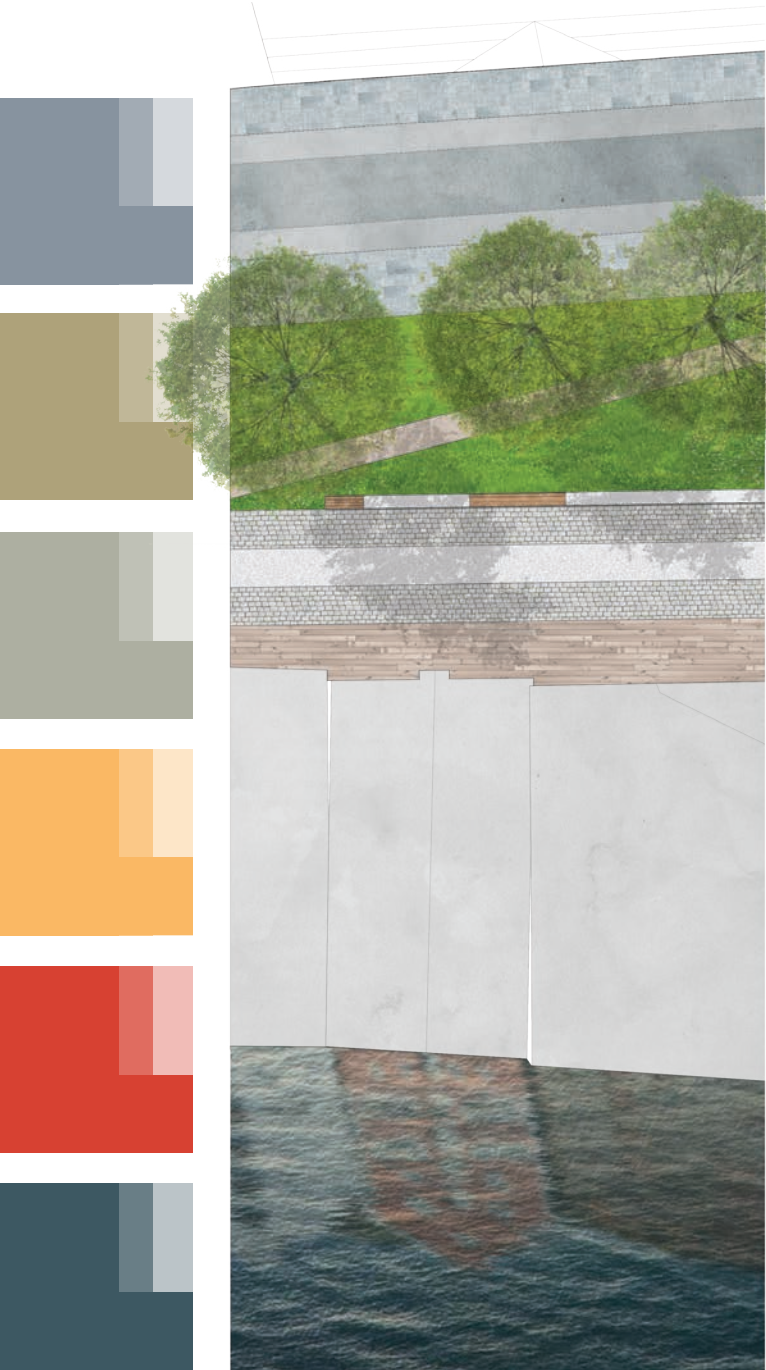
Bærekraftperspektivet gjenspeiles i ønsket om både å bevare, reparere og å finne ny bruk av bryggene samt å bidra til økt biologisk mangfold i bydelen med vollen som utgangspunkt for videre bearbeiding.

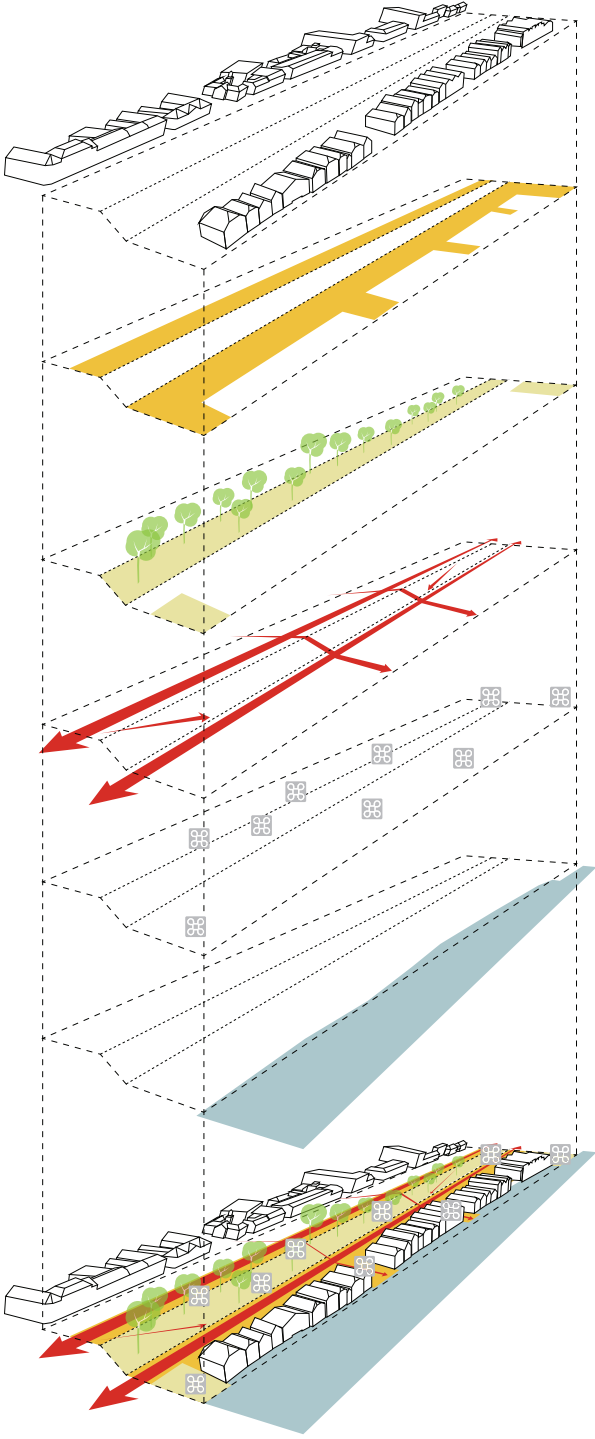
Lag på lag gir assosiasjoner til Kjøpmannsgatas rike historie og kulturlag. Ny utforming og enkeltelementer adderes skånsomt til over dagens terreng for å bevare kulturlagene. Nye tiltak representerer et nytt «lag» i Kjøpmannsgata, tilpasset vår tids behov og bruk samtidig som Kjøpmannsgatas betydning som unikt kulturmiljø forsterkes.

Bryggene ligger **side om side**, det samme gjør serien med byrom og gateløp oppe i Mordtbyen og nede ved elva. Side om side formidler et ønske om at byrommene hver for seg og i sum knyttes tydeligere til bystrukturen i Midtbyen og at de skal bli attraktive møteplasser og oppholdssoner for alle.

PALETT OG MATERIALITET

- SKIFER
- ASFALT
- SKIFER
- GRUS
- VEGETASJON
- SITTEKANT I GRANITT M/ FELTER I TRE
- BROSTEIN
- GRANITT
- BROSTEIN
- TREDEKKE
- BRYGGENE
- ELVA

- AKTIVISERING AV BRYGGENE**
Identifisere brygger som egner seg for publikumsretta bruk og legge til rette for et vidt spekter av tilbud i bryggene.
- AKTIVISERING AV ROMMENE MELLOM OG LANGS BRYGGENE**
Identifisere rommenes karakter og historie, behovet og potensialet, og legge til rette for ulike typer opphold og aktiviteter.
- AKTIVISERING AV VOLLEN/GRØNTDRAGET**
Framheve vollen som en viktig del av byens grønnstruktur ved å øke bruksverdien, det biologiske mangfoldet og tilgjengeligheten.
- FORBINDELSER PÅ LANGS OG PÅ TVERS**
Identifisere viktige krysningspunkter og legge til rette for enklere og tryggere ferdsel på langs av, og mellom øvre og nedre nivå av Kjøpmannsgata. Spesielt fokus på myke trafikanter.
- HISTORIEFORMIDLING**
Gjennom ulike virkemidler formidle Kjøpmannsgatas og bryggenes rike historie.
- AKTIVISERING AV ELVA**
Knytte elva til byen ved å skape gode forbindelser på tvers av Kjøpmannsgata og legge til rette for mangfoldig bruk ved elvekanten.
- HELHETSBILDET**
Sammen utgjør disse grepene en helhetlig plan for hvordan Kjøpmannsgata kan revitaliseres.

HISTORIEN

Trondheims historie og opprinnelse ligger langs Nidelven og det nærområdet som i dag er tilknyttet Kjøpmannsgata. Byens første bosetting lå her, og området har lang tradisjon som handelsted. Opp- og nedgangstider, branner og stadig økende trafikk har vært med på å endre både området og bryggenes bruk og utseende. Historien om Kjøpmannsgata fortsetter inn i fremtiden, og området skal videreutvikles på en slik måte at gata og bryggenes særpreg og identitet fortsatt kan bevares for ettertiden. Ved å gjenbruke og modernisere elementer fra Kjøpmannsgatas lange historie har vi forsøkt å bidra til synliggjøre historiske spor og bruke disse som kvaliteter for å skape trivelige byrom og opplevelser. Et tydelig eksempel er trappekonstruksjonenes utforming som spiller på tømmeret som i tidligere tider ble lagret i skråningen.

OPTIMALISERING AV GATESNITTET

Øvre gateløp gjøres enveiskjørt hele vegen fra Prinsens gate og nordover til Bakke bru. Dette vil gi en lesbar situasjon for både bilister og syklistar over hele strekningen og trafikkbildet i gata roes ned i forhold til dagens situasjon. All gateparkering i Kjøpmannsgata fjernes. Tiltakene gjør det mulig å utvide fortavene på begge sider av gata og aller mest mot øst. Fortauet mot vollen trekkes her ca. en meter inn fra vollen for å sikre trærne og nytt, raust fortau blir ca. 4 meter bredt.

Nedre nivå gjøres enveiskjørt nordover og får en nedkjøringsrampe og en oppkjøringsrampe. Med dette grepet forsvinner gjennomfartstrafikken og gående får bedre forhold. I tillegg fjernes all gateparkering. Kjørearealet snevres her inn til 6m.

Flytting av Brattørbrua skaper en tydelig gangakse gjennom hele Kjøpmannsgatas nedre nivå. For å unngå konflikter mellom supersyklistar og fotgjengere ledes syklistene over den nye Brattørbrua og videre langs dagens rute.

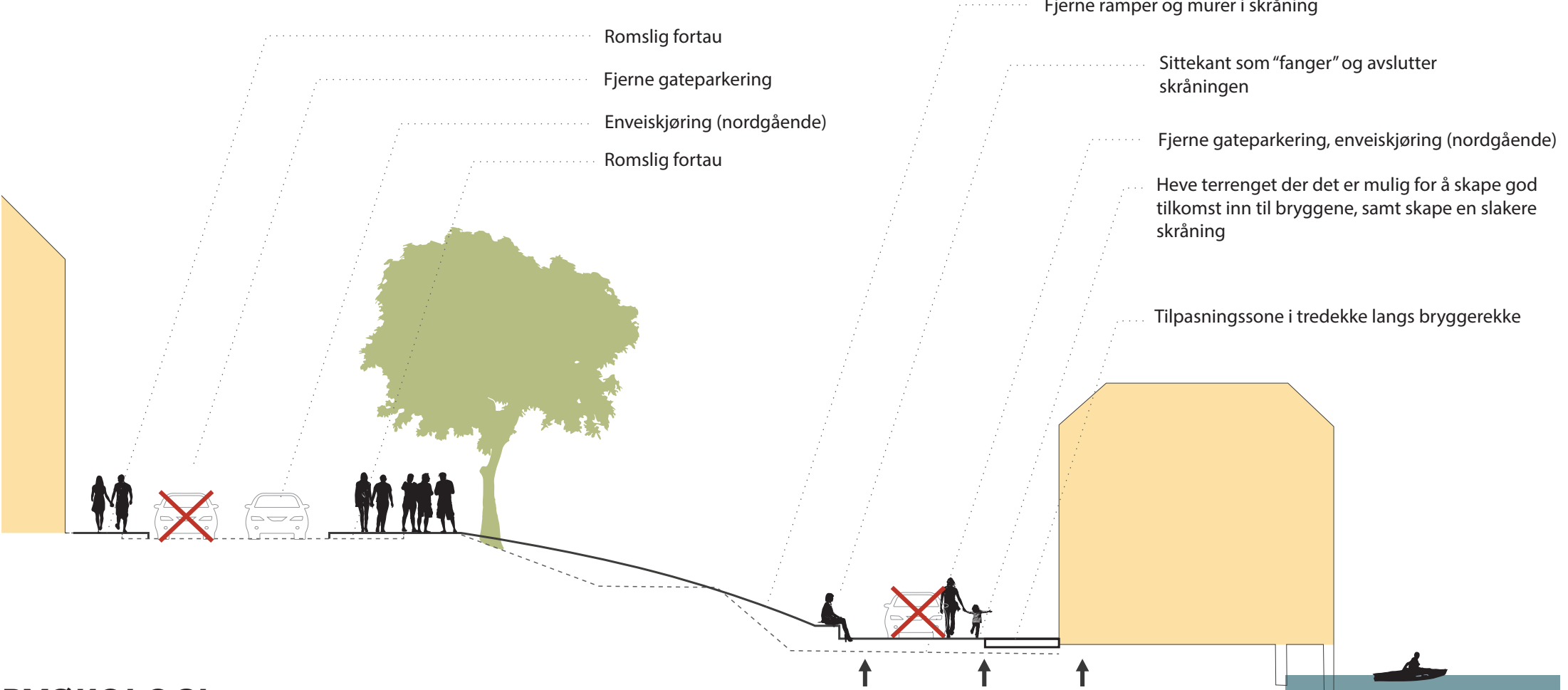
FORTELLINGENE

Kjøpmannsgata forteller store deler av Trondheims historie frem til i dag. Funnet av Klemenskirken ligger svært nære Kjøpmannsgata og omtales som det viktigste arkeologiske enkeltfunnet i Trondheim på over ett hundre år. Funnet har gitt internasjonal gjenklang og representerer et ytterligere potensiale for å øke Kjøpmannsgatas betydning i Trondheims bybilde. Viktige historiske hendelser og historier fortjener oppmerksomhet, og bør formidles for byens innbyggere og besøkende – uten prangende virkemidler. Aktuelle punkter for ulike historiefortellinger er vist som forslag i kartet i tilknytting til funn som er gjort i årenes løp. På disse aktuelle stedene kan man, gjerne ved bruk av utplasserte QR-koder, lese/høre om bryggenes historie, tidligere bruk og aktiviteter i gata – og ikke minst om hva som finnes av historiske spor rett under føttene våre.

Langs de sørligste bryggene er det i dag en god del trapper og ramper opp til inngangene. Terrenget heves opp til bryggenes golvnivå ved hjelp av trekonstruksjoner/dekker i overgangssonen mellom gangstrøk og fasade.

Grepene nevnt over vil bidra til at vollen kan slakes ut. Dette vil øke brukbarheten, lette muligheten for å skape gode forbindelser på tvers samt slippe ned mer lys på nedre nivå. Alle trær på øvre nivå bevares, mens enkelte av trærne på nedre nivå fjernes for å få mer lys inn i oppholdsområdene. All buskvegetasjon fjernes for å skape mest mulig åpenhet og fri sikt. Vollen skal bli et sted å oppsøke og oppholde seg i. Vollen får felter med ulik bunnvegetasjon: klipt gress hvor folk kan sette seg ned, eng, kløverfelter, løker og knoller og bunndekkende stauder.

- A Olavskirka
- B Klemenskirka
- C Steinkjeller
- D Bryggerester i vollen
- E Her stod “Piskepålen”
- F Stolper
- G Korskirken?
- H Kirkegård fra middelalderen
- I Kjøpmannsgata nr.36
- J Brovakta
- K Brattørvakta
- L Dominikanerklosterets kirkegård

BYØKOLOGI

Byøkologi rommer både de sosiale dimensjonene, det å bygge samfunn, og prosesser i naturen. Kjøpmannsgata representerer et potensiale for Trondheim til å bli et utstillingsvindu for bærekraftig byutvikling, med fokus på bevaring og formidling av byhistorien, ny bruk av verdifullt bygningsmiljø, vitalisering av viktige byrom/sosiale møteplasser samt forsterking av frodig grøntdrag og kontakten med Nidelva.

Gjennom opparbeiding av gode byrom, tilrettelegging for ulike aktiviteter for alle og gode forbindelser oppnår man et mangfoldig område hvor sosiale møter oppstår, hvor brukerne føler tilhørighet og hvor kultur og handel kan blomstre.

Gjennom bevaring og aktiv bruk av bryggene kan byens rike historie formidles samtidig som området tilføres noe nytt og spennende. Det finnes i dag flere

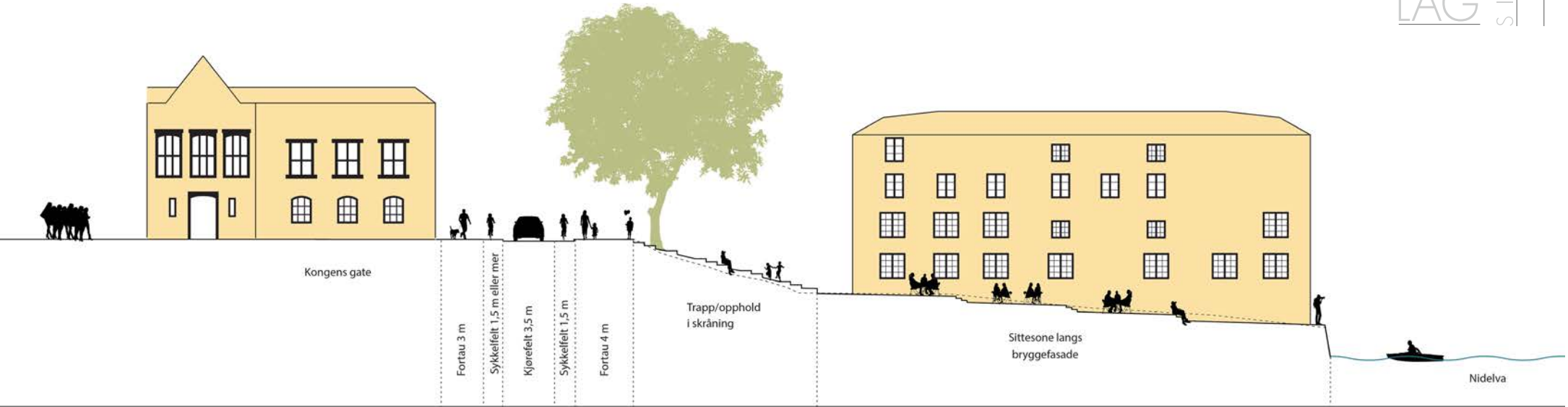
tilbud i bryggene, både restauranter og butikker. Ledige lokaler i bryggene kan tenkes benyttes til formål som bygger på et bærekraftig tankesett, rettet mot et mangfoldig publikum. Det kan være pop-up-shops, sykkelverksted, «Senter for miljøvennlig og framtidsretta transport», historisk museum eller bolig for å nevne noen.

Gjennom planting av nyttevekster og humlevennlige planter, tilrettelegging for økt bruk av vollen og aktivisering av elvekanten økes folks bevissthet rundt bærekraft, naturlige prosesser og biologisk mangfold. Denne bevisstgjøringen kan enten foregå passivt ved observasjon, eller aktivt gjennom deltakelse på arrangementer eller kurs knyttet til for eksempel urban dyrking, urban birøkt, eller workshops for barn hvor de lager insektshoteller eller fuglekasser.

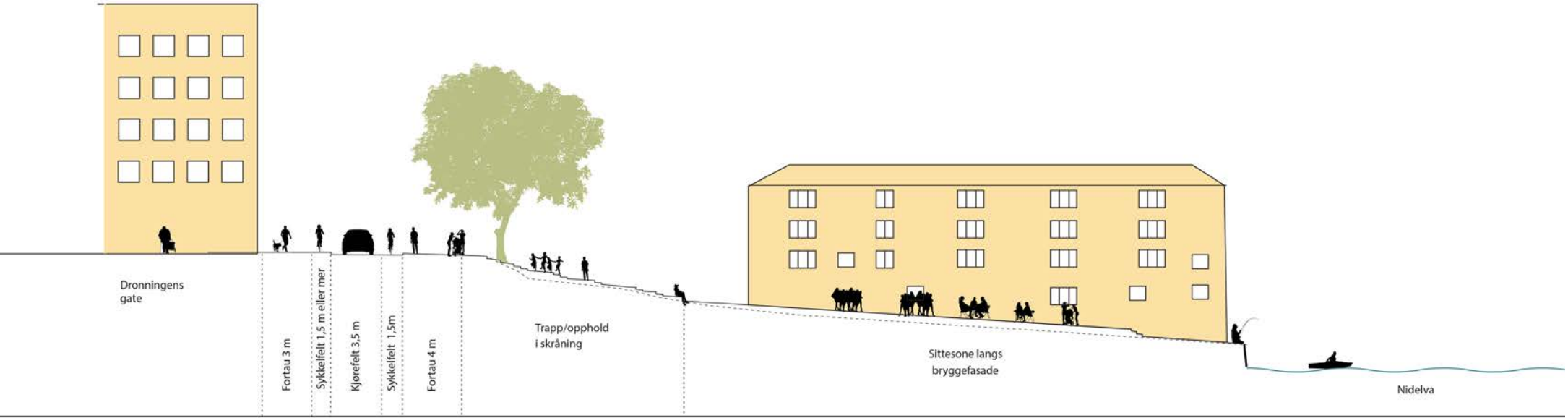
SNITT AA’ - KONGENS GATES ALMENNING

MÅLESTOKK 1:200

SNITT BB’ - DRONNINGENS GATES ALMENNING

MÅLESTOKK 1:200

LYSKONSEPT FOR KJØPMANNSGATA

Lyskonseptet for Kjøpmannsgat tydeliggjør langsgående akser i tre rom; nedre nivå, vollen og øvre nivå. Lys skal gi fokus og miljø til alle fem plassene langs strekket og styrke aksene fra Midtbyen ned mot almenningene og elva. Aksene fra Midtbyen mot Nidelva er førende i hierarkiet. Utvalgte deler av bryggerekka får fasadebelysning som lar de historiske byggene vise fram seg selv. For å styrke tverrgående akser ytterligere, kan en evaluere å gi fasadebelysning til de bygg som ligger i kryssene på øvre nivå. De langsgående aksene er tydelige i tre nivå. God jevnhet i lys og ryddig plassering av utstyr på øvre del av Kjøpmannsgata slik at syklistene kan bevege seg raskt og effektivt langs hele strekket. Varm og omsluttende atmosfære på nedre nivå, med liv langs fasader og i almenninger, inviterer deg inn. Lys på vollen under trærne skaper oversikt og miljø og viser Kjøpmannsgata som grøntområde i Midtbyen.

Lys er fordelt på det vertikale planet, som er fasader - og det horisontale planet som er gate, plantefelt og gangstrøk, samt plasser.

God lysfordeling uten blanding er essensielt for et godt resultat. Plassering av utstyr skal holdes ryddig. Denne ryddigheten bidrar til et bedre universelt utformet område, der intuitiv orientering gjør det lett å bevege seg. Bryggefasadene mot Kjøpmannsgatas nedre nivå bør få en myk enkel belysning i tråd med forslag fra lysplan for Kanalen og Nidelva. Lysende skilt på fasadene bør unngås, men det kan gjerne være fasademonterte glødende armaturer ved innganger for å gi mer liv til det nedre nivået. Når det kommer mer aktivitet i bryggerekkas første etasje med vinduer ut mot gaten, vil lys fra disse vinduene bidra til å invitere folk til der nedre gangstrøket. Vindus-shopping er en undervurdert urban aktivitet. Når det i tillegg er hyggelige kaféer, restauranter, butikker og møteplasser langs gata, vil dette bidra til liv og lys også om kvelden. Atmosfære og romlighet i alle allmenninger med kontakt inn mot Midtbyen og fasader på andre siden av elva som fondmotiv. Mulighet for fleksibel bruk. Master plassert slik at plassene holdes åpne og fleksibel til bruk for arrangement.

Snitt gjennom Kongensgate

Snitt gjennom Kongensgate Allmenning

LØSNINGSFORSLAG

Byroparken

Et dempet rom som skal invitere til å spasere langs Kjøpmannsgatas nedre nivå når du kommer over broen. Her er skal belysningen vise veien videre til Marinen og over Gamle bybro. En lavmelt belysning som ivaretar utsikt og tydeliggjør veivalgene.

Nedre nivå - gangakse

Glødende parkarmatur som langsgående perlerad følger gangaksen på nedre nivå fra og med Bratterabrua til Gamle Bybro og Marinen. Varmt lys skal skape miljø under trekronene, og være en tydelig ledelinje med tilstrekkelig lys på bakken.

Nedre nivå - fasader mot Kjøpmannsgata

Bryggerekka skal få en helhetlig belysning. Målet er at de historiske fasadene skal få presentere seg selv. Ved innganger monteres glødende armaturer som skaper stemning med fokus på første etasje nivå.

Kongen- og Dronningensgate Allmenning

De tverrgående aksene fra Midtbyen framheves. Fasader på andre siden av elva lysettes og svak glød på fasader i allmenningene framhever plassene som en del av aksene i Cicignon byplan. Allmenningene skal framstå romlige og inviterende. Avskjermet fasadebelysning og funksjonslys for plassen foreslås monter på tremaster. Her er det også mulighet for midlertidig belysning som julebelysning i vaierstrekk over plassen, eller glødende dekorative lamper over uteservering.

Plassen ved Bakke bru (Mustallmenningen)

Innfartsåren til Midtbyen lysettes med avskjermet funksjonsbelysning i vaierstrekk. Fasadene på hver side får lys for å ramme inn rommet. Plassen foran Royal Gardens nye bygg kan ha lavsittende integrert belysning i møbler og rekkeverk for å markere dette stedet som akse et byrom.

Mellomnivå - Vollen og grøntområdet

Når Bryggerekkas fasader får lys vil trærne på vollen stå i siluett mot disse, sett fra Kjøpmannsgatas øvre nivå. Teknisk avskjermet fra mast til vaierstrekk skinner ned langs trapper og på utvalgte grønne områder. Grepet binder sammen og gjør sirkulasjon mellom nivåene enklere.

Øvre del - gate med sykkelfelt

Effektivt funksjonslys med armatur midt i gaten fra vaierstrekk. Med denne løsningen unngås skygger fra trærne. Vaier er ca 5 m over gatenivå mellom fasader og master plassert på innsiden av fortau mot vollen.

Krigsseilerplassen

Den varme fargen i treverket hentes fram med belysning for å skape en lun atmosfære. Sjøfartsmuseet og den gamle Tollboden kan få forsiktig fasadebelysning. De ulike situasjonene markeres tydelig; broen som en del av gangaksen, hotellet med lys innenfra separat fra Krigsseilerplassen, som har fokus på materialitet og form.

Bratterabrua får lys på konstruksjon under og integrert funksjonslys i rekkeverk. Brua blir synlig som landemerke fra Solsiden

BYBROPARKEN

B R Y G G E H A G E N

Bryggehaugen - etter mønster og oppbygging av gamle k  l- og urtehager. Her anlegges mindre parseller med gamle kryddervekster og humlevennlige planter. Dette skal være en plass for alle. Et sted for gjennomført, et sted for    sette seg ned, et sted for    nyte duften fra frodige parseller. Fra en «pir» f  r man god utsikt over elva og bryggene på B  kklandet.

Nedre nivå forbindes til øvre nivå og Gamle bybro med en lett rampe på 1:15 og en trapp. Rampen skal «flyte over vollen» og trappen gjøres lett og ledig i formen.

Området rundt Brov  kta åpnes opp og f  r en tydelig plassdannelse og blir en tydelig del av byen. Det skal være en fleksibel plass som skal kunne brukes ved ulike arrangementer. Kanskje kan Brov  kta få funksjon som «Barnas litteraturhus» i en forlengelse av biblioteket? I tillegg skal det kunne huse ulike arrangementer som for eksempel bygging av insektshoteller, fuglekasser osv.

I «Bryggehaugen» skal det plantes et utvalg av humlevennlige og medinske vekster som har vært viktige opp gjennom historien. Beplantningen vil ha en stor opplevelsesverdi gjennom variasjon i blomstring, duft og karakter, men også en viktig nytteverdi og som læringsarena. I tillegg vil variasjon i vegetasjon være viktig for det biologiske mangfoldet. I vollen plantes felter av insektvennlige planter.

La humla su  

DRONNINGENS GATES ALMENNING

ELVETORGET

Miljøvennlig og framtidsretta transport som tema. Dronningens gates allmenning har alltid vært en allmenning med mye sjøfart og siden bilens ankomst også bilrettet virksomhet. Vi ønsker å videreføre allmenningens betydning for transport, men rette den inn mot miljøvennlig og framtidsretta transport.

Plassen utformes i ulike nivåer med tanke på aktivitet mot elva. Nedre nivå- helt ned mot vannkanten for padlere. Mellom-nivået for turistbåten og øvre nivå for opphold/ oversikt over plassen.

I Kjøpmannsgata 51 kan noe av arealene brukes til turistrettet næring. Det kan være billettsalg for turistbåt for historisk tur eller fløttmann over elva til Bakklandet.

I det som er dagens parkeringshus ser vi blant annet for oss at NTNU-studenter kan ta i bruk som verksted hvor de kan forske på/bygge miljøvennlige framkomstmidler. Det kan romme «Senter for miljøvennlig og framtidsretta transport» hvor byen kan få vist seg fram som moderne og miljøvennlig, og det kan være utleie av diverse utstyr for elveaktiviteter; kano, kajakk, padleboard osv. For å tydeliggjøre plassens fokus på miljøvennlig transport kan det også legges tilrette for sykkelutleie og verksted.

En trapp i vollen forbinder øvre og nedre nivå og utformes som en ledig konstruksjon hvor trinn strekker seg utover i skråning. Trinnene skal symbolisere tømmeret som tidligere lå lagret i skråningen.

KONGENS GATES ALMENNING

HANDELSTORGET

Kongens gates allmenning er i dag et godt likt torg, og vi vil beholde torgets åpne karakter og fleksible bruk – det skal også i fremtiden romme markeder, utstillinger og andre kulturtilbud som i dag. Plassen skråner ned mot elva og gjør det vanskelig å skape gode oppholdssoner. Ved å terrassere terrenget i en sone inn mot bryggeveggene skapes romslige og fine plasser for opphold i solveggen.

I vollen bygges et trappeamfi og en rampe som binder allmenningen sammen med Kjøpmannsgatas øvre nivå og byen for øvrig. Her kan folk sitte i

amfiet eller i gresset under trekronene og se ut over torget og aktiviteten som foregår der.

For å også øke den visuelle kontakten mellom allmenningen og det øvre nivået fjernes to av trærne i nedre rekke. Dette vil skape en mer åpen situasjon ned mot allmenningen.

Dagens trapp/amfi ned til vannet beholdes, men ved å frese ut felter for treverk i trinnene økes bruksverdien ved at det blir mer behagelig å sette seg ned.

SYKKEL

FISKE

KAJAKK

PADLEBOARD

HISTORISK FORMIDLING

MØTEPÅSS

MØTEPÅSS

SITTE UNDER ET TRE

TORGHANDEL

HISTORISK FORMIDLING

KULTUR

KRIGSSEILERPLASSEN

AKTIV PARK

Her vil vi legge til rette for uformelle møter mellom mennesker, uorganisert aktivitet og muligheter for happenings. Vi vil spille på plassens historiske betydning i utforming, programmering og materialbruk – maritimt.

Når ny gangbro blir en del av gaterommet vil Krigsseilerplassen bli en sentral plass med mye gangtrafikk som vil ledes langs en bred gangveg gjennom anlegget og videre langs Kjøpmannsgatas nedre løp.

Vi vil bruke mye treverk i blant annet en fleksibel bryggekonstruksjon med utallige sitte og liggemuligheter. Denne vil ramme inn/fange rommet med et formspråk inspirert fra TMV odden og Sørenga bad i Oslo. Hele trekonstruksjonen skal aktiviseres med promenade og kontakt med elva på den ene siden og solskråning andre siden. I sentrum av plassen er en gressplen ment for ulike aktiviteter –fra volleyball til kubbe og alt i mellom.

Krigsseilerplassen har sterke røtter knyttet til sjøfart. Dette vil vi spille på i programmeringen av plassen. I tilretteleggingen for aktiviteter vil vi la oss inspirere av maritime elementer og materialer. Enten det er taulek, trekonstruksjoner, skulpturelle lekeelementer, sjøvettregler eller fiskearter kan dette bli en læringsarena gjennom lek.

Under trekronene foran Sjøfartsmuseet kan det tilbys sykkelparkering og bysykkelutleie.

BAKKE BRO

BYVRIMMEL

Målet for Bakke bro er å skape gode forbindelser fra øvre til nedre nivå, samt å gi fotgjengere mer plass. Dette er et sentralt punkt langs Kjøpmannsgata hvor bevegelsesstrømmer møtes. Vi ønsker å skape et raust og godt areal som lar fotgjengerne orientere seg.

Det etableres romslige trapper ned til Kjøpmannsgatas nedre nivå både på sør og nordsiden av Bakke bru, og ned mot flytebrygger på nordsiden, som videre leder til Krigsseilerplassen. I tillegg er det universelt utformede stier i vollen på begge sider av Bakke bru.

Undergangen under Bakke bro er bilfri og fotgjengere og syklist kan ferdes trygt langs og på tvers av gateløpet.

Målestokk 1:500